

POVZETEK IZVAJANJA AKTIVNOSTI PROGRAMA POŠ V OBDOBJU 2016-2021

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje aktivnosti programa Popestrimo šolo 2016-2021, namenjenih profesionalnemu usposabljanju strokovnih delavcev v osnovni in srednji šoli, s pomočjo katerih se bo izboljšalo kompetence učencev in dijakov (šolajočih), skladno s specifičnim ciljem »Spodbujanje prožnih oblik učenja ter podpora kakovostni karierni orientaciji za šolajočo se mladino na vseh ravneh izobraževalnega sistema«.

Javni razpis spodbuja k uporabi novih pedagoških strategij in oblik dela, v okviru katerih bodo strokovni delavci izvajali dejavnosti, ki prispevajo k razvoju ključnih kompetenc skladno s Priporočili Evropskega parlamenta.

V celotnem času trajanja projekta smo na Osnovni šoli Vojke Šmuc strmeli k uresničitvi kvantitativnih ter kvalitativnih ciljev projekta POŠ. V projekt smo vključili vse načrtovane skupine otrok in učencev, k sodelovanju smo povabili širšo skupnost, vpeljali dejavnosti za dolgoročno izvajanje tudi po formalnem zaključku projekta.

Stremeli smo k podrobnejšim ciljem projekta, kot so:

- negovanje medkulturnosti in sobivanja,
- učenje strpnosti,
- spodbujanje motivacije za vseživljenjsko učenje,
- spodbujati mlade k ustreznim izbiram poklicnih, kariernih in življenjskih poti,
- opolnomočiti učitelje, vzgojitelje in ostale strokovne delavce za delo s tujimi učenci,
- ob ponudbi pestrih dejavnosti spodbujati zdrav telesni in osebni razvoj,
- ponuditi aktivno in ustvarjalno preživljanje prostega časa med počitnicami, pod strokovnim vodstvom.

Ciljne skupine projekta, ki smo jih v letu od 2016 do 2021 vključili v aktivnosti in izobraževanja:

- učenci priseljenci,
- družine priseljenih učencev,
- učenci z učnimi težavami,
- nadarjeni učenci,
- ostali učenci šole,
- strokovni delavci Osnovne šole Vojke Šmuc in osnovnih ter srednjih šol zahodne Slovenije

V okviru projekta POŠ so v letih 2016 do 2021 potekale naslednje dejavnosti:

- *Uvajalnica in slovenski jezik skozi igro;*
- *Učenje učenja;*
- *Tržnica poklicev;*
- *Spoznajmo zaledje slovenske Istre;*
- *aktivne in ustvarjalne delavnice.*

POVZETEK IZVEDENIH AKTIVNOSTI IN DOSEGANJE CILJEV
--

AKTIVNOST 1: Slovenski jezik skozi igro

Na naši šoli je bilo veliko učencev, ki prihajajo iz tujih jezikovnih okolij, ki so nedvomno potrebovali dodatno strokovno pomoč. V ta namen je bila v sklopu projekta POŠ 2016 - 2021 oblikovana aktivnost Slovenski jezik skozi igro v okviru te aktivnosti pa tudi *Uvajalnica*, ki smo jo na šoli izvajali avgusta in tekom šolskega leta.

Aktivnost *Slovenski jezik skozi igro* je bila sprva načrtovana za vrtčevske otroke, ter učence prve triade, vendar smo aktivnost zaradi vidnih potreb, predvsem zaradi povišanja števila priseljenih učencev in njihovih učnih težav, razširili tudi na učence druge in tretje triade. V ta namen smo aktivno vključevali tudi ostale strokovne delavce šole (učitelje slovenskega in tujih jezikov ter šolsko svetovalno službo), ki so nam pomagali pri izpeljevanju dotične dejavnosti.

V vrtcu smo aktivnost izvajali od januarja do maja 2018, nato smo z aktivnostjo, v okvirju projekta žal prenehali. Kljub temu, da smo v prijavnih dokumentaciji predvidevali in določili sodelovanje z vrtcem, ravno v taki obliki - poučevanje tujejezičnih otrok, smo bili naknadno obveščeni, da je projekt namenjen samo šolskim otrokom.

V času epidemije covida 19 se je začelo interaktivno izobraževanje na daljavo. Zaradi spreminjajočih se epidemioloških razmer v državi, smo bili večkrat primorani prilagoditi in spremeniti predvideni potek dela. Ob dodatnem izobraževanju in iskanju optimalnih rešitev za nemoteno vzgojno-izobraževalno delo, zlasti za čas dela na daljavo, smo dosegli vse želene cilje. Med drugim smo:

- ob uporabi različnih komunikacijskih kanalov (elektronska pošta, Zoom videokonferenčna platforma, Arnes VID videokonferenčni sistem, Viber aplikacija,...), vzpostavili stik z vsemi učenci in starši naše šole,
- priskrbeli IKT naprave za učence in učitelje,
- izvedli dodatne ure digitalnega opismenjevanja za učitelje in učence.

Cilj delavnice:

- seznaniti otroke z osnovnim besediščem in izbranimi sporazumevalnimi vzorci na osnovi posameznih učnih enot,
- razumeti posamezne besede in besedne zveze, ki jih otroci pogosto slišijo pri vsakodnevem pogovoru in sporazumevanju.

V delavnicah so bili zajeti učni sklopi kot so – predstavimo se, prostori in predmeti, živali – oglašanje, bivališča, oblike in barve ter števila, sadje in zelenjava, hrana ter pijača, oblačila in letni časi, predlogi, šolske potrebščine itd.

Uporabljena in oblikovana so bila tudi primerna didaktična sredstva (igralna kocka, žoga, mreža za tombolo, slikovno gradivo hrane, pijače, sadja zelenjave, modeli likov v različnih barvah in velikostih, avdio posnetki, pesmi itd.), ter primerne didaktične igre (tombola, dvoboj, igra, trgovina itd.).

Skupek vsega je pripomogel k dobremu in uspešnemu usvajanju slovenskega jezika. Učitelji so potrjevali solidno obvladovanje slovenskega jezika. Cilji, ki smo si jih zastavili ob začetku projekta so bili doseženi.

Primeri dobre prakse:

- UVAJANICA - namen *Uvajalnice* je bil sprejem in uvajanje otrok in njihovih staršev v šolski prostor in novo okolje. Ob različnih didaktičnih pripomočkih ter pripravljenem učnem gradivu so usvajali osnove slovenskega jezika (predstavitev, barve, oblačila, letni časi, šolske potrebščine itd.) ter spoznavali Slovenijo in njene naravne ter kulturne značilnosti. Uvajalnica je bila kratek intenziven tečaj. Izkazalo se je, da smo s pomočjo Uvajalnice otroke in starše hitreje vpeljali v redno šolsko delo, učenci so lažje sledili pouku. Kot velik doprinos se je Uvajalnica izkazala pri izboljšanju osebnega stika in sodelovanja s starši, predvsem z materami učencev tujcev. Zastavljeni začetni kazalnik v višini 40% smo presegli za dodatnih 40%.

Odzivnost staršev in učencev za uvodni tečaj je bila zelo velika. Tečaja se je udeležilo vsaj 95% novo-priseljenih družin.

- OBELEŽITEV MEDNARODNEGA DNEVA MIGRANTOV – vsako leto smo v mesecu decembru z našimi učenci priseljenci, v okviru projekta POŠ, obeležili dan migrantov. Ta dan smo obeležili na več različnih načinov, med drugim s »Tržnico

predstavitve različnih narodov«, gledališko predstavo za vrtčevske otroke in Medgeneracijski center Izola – Mavrični slonček, z likovnim izdelkom – »družinsko drevo«, s kvizom, ki so ga učenci migranti pripravili za ostale učence šole.

- TV KOPER - Z učenci priseljenci smo nastopili tudi na televiziji. In sicer na TV Koper – Primorska kronika. Za oddajo Iz šolskih klopi so posneli prispevek o dejavnostih na naši osnovni šoli, ena od dejavnosti je bila tudi naša Slovenski jezik skozi igro. Posneli so kako izvajamo ure slovenskega jezika ter nekaj naših učencev, ki so z veseljem povedali, kako se počutijo na naši šoli in v Sloveniji.
- SODELOVANJE S PEF KOPER – vsak mesec oktober smo sodelovali tudi s Pedagoško fakulteto Koper s hospitacijami in tudi s predavanji za študente.
- SODELOVANJE Z ZAVODOM BOB – izpeljali smo lutkovno predstavo Polžek Samo, ki so si jo ogledali vsi učenci prve triade. Ker na našo šolo pride precej priseljencev, je bilo pomembno, da smo učencem približali tematiko migracij tudi na ta način.
- SODELOVANJE Z DRUŠTVOM HUMANITAS - v sodelovanju z društvom Humanitas, smo decembra izvedli delavnico Križišča kultur. Delavnice so se udeležili učenci od 6. do 9. razreda. Namen delavnice je bil ozaveščanje o tem, kakšen je lahko kulturni prispevek oseb z migrantsko izkušnjo in njihov pozitiven vpliv na razvoj kulturne dediščine novega okolja. Delavnica je vzpostavila nove mostove med učenci in poznavanjem migrantske tematike ter s tem spodbujala medkulturni dialog. Učenci so razvijali socialne veščine in empatijo v povezavi s temami migrantstva in slišali osebno zgodbo in izkušnjo, ki jim jo je podal gost, ki izhaja iz Irana in živi v Sloveniji. Predstavil jim je geografsko, zgodovinsko, kulturno in politično podobo Irana, države, ki je večina učencev pred tem ni dobro poznala.
- RODITELJSKI SESTANEK TER GOVORILNE URE ZA STARŠE PRISELJENIH OTROK

Za lažje in hitreje vključevanje otrok priseljencev v naš šolski sistem, so bili ključni starši in konstantno sodelovanje z njimi. Zato smo v času trajanja projekta uvedli roditeljske sestanke ter govorilne ure za starše učencev priseljencev, ki jih je izvajal multiplikator. To prakso bomo ohranili, saj jo smatramo za zelo konstruktivno in bistveno za napredovanje učenca priseljenca v šolskem sistemu ter kot podpora učiteljem razrednikom.

AKTIVNOST 2: Učenje učenja

Mnogo učencev, ki obiskujejo našo šolo ima težave s samim učenjem, težave so pri motivaciji za učenje samo, kot tudi pri uporabi ustreznih strategij. Zato smo v okviru projekta POŠ 2016 – 2021 za take učence oblikovali aktivnost Učenje učenja. Aktivnost je zasnovana na dveh nivojih in sicer skupinska srečanja učencev in multiplikatorja, ter individualno delo multiplikatorja in učenca. V času šolanja na daljavo se je izkazalo, da je obremenjenost učencev večja, zato so potrebovali več individualne učne pomoči. Aktivno smo sodelovali z učitelji ter razredniki po celotni vertikali.

Cilji delavnic:

- spoznati sebe kot učenca,
- naučiti se, vzbujati in ohranjati motivacijo za učenje,
- naučiti se, obvladovati negativna čustva ob učenju,
- razviti sposobnost nadziranja in uravnavanja koncentracije med učenjem,
- sprejemati odgovornost za učenje,
- seznanjanje z kognitivnimi in učnimi strategijami in njihovo razvijanje,
- razvijanje metod in tehnik učenja.

SKUPINSKI NIVO - sprva smo se pri skupinski dejavnosti Učenje učenja posvetili predvsem šestim razredom, saj smo menili, da je prehod iz razredne na predmetno stopnjo lahko velik izziv. Kasneje smo te aktivnosti začeli izvajati že v petih razredih, saj smo zaznali, da moramo učence opolnomočiti z učnimi strategijami še pred prihodom na predmetno stopnjo.

Začetne delavnice so bile osnovane nekoliko bolj teoretično, tako na skupinskem nivoju, kot na individualnem. Učenci so se seznanili s pojmom učenja, definicijo le-tega, ter dejavniki učenja. Skupinskih srečanj aktivnosti Učenje učenja se je udeleževalo veliko učencev, taki z učnimi težavami in tudi taki brez. V času epidemije covid 19 je skupinski nivo prešel na individualni nivo zaradi omejitev NIJZ.

INDIVIDUALNI NIVO – Individualni nivo učne pomoči so učenci na razredni in predmetni stopnji prejeli v sorazmernem deležu. Izvajal se je tako na šoli, kot v času šolanja na daljavo.

Doseganje ciljev – tako na skupinskem kot na individualnem nivoju smo se trudili, da bi dosegli cilje delavnice. Po poročanju učiteljev in ostalih strokovnih delavcev šole je veliko učencev, ki so obiskovali delavnico Učenje učenja pozitivno napredovalo v vseh segmentih učnega procesa, kar se je potrjevalo tudi pri ocenah. Sistematizirali so svoje učenje, kar se pozna na doseganju boljših rezultatov v znanju in ocenah.

AKTIVNOST 3: Tržnica poklicev

Učencem 9. razredov smo olajšali odločanje o vpisu na srednje šole tako, da smo v okviru projekta POŠ oblikovali aktivnost Tržnica poklicev v kateri so sodelovali tudi šolska psihologinja in razredniki 9. razredov. Bistvenega pomena se nam je zdelo, da učenci poklic vidijo in ga neposredno doživijo. Učencem smo na različne in zanimive načine predstavili razne poklice, kar jim je olajšalo razmislek o nadaljnji izobraževalni in karierni poti. Učenci so se sprva v obliki samostojnega dela seznanili s poklici, ki jih zanimajo. Preko spleta so poiskali portale, ki so namenjeni poklicnemu usmerjanju.

Nato so učenci v spremstvu mentorja obiskali razna podjetja, vzgojno – izobraževane ustanove, kulturne, športne ter varstvene ustanove v domačem kraju, kjer so se neposredno seznanili z poklici in se pogovorili z osebami, ki dotične poklice opravljajo (upoštevali smo tudi želje in ideje učencev). Uvedli smo »pogovorne ure«, katerih so se učenci lahko prostovoljno udeležili in se z multiplikatorjem pogovorili o njihovi nadaljnji karierni poti.

Tržnica poklicev se je izvajala vse do nastopa epidemije covid 19.

Cilji aktivnosti:

- učenci spoznavajo lastne želje, interese in potrebe povezane s poklicem oz. kariero,
- učenci prepoznavajo lastne lastnosti ter sposobnosti, ki so potrebne za razvijanje karijerne orientacije,
- učenci prepoznavajo svoja močna področja, ki bi jim služila pri razvijanju poklicne poti,
- učenci spoznavajo značilnosti poklicev, potrebne veščine in kvalifikacije za opravljanje poklica,
- učenci pridobivajo izkušnje pri sodelovanju z ožjim lokalnim okoljem ter izkustveno spoznavajo trg dela.

Ogledi poklicev - ogledali smo si več različnih poklicev in sodelovali z različnimi organizacijami:

- Banka Intesa Sanpaolo (bančni uradnik na okencu, ekonomist za bančništvo in finance, delo varnostnikov in varovanja, investicijski bančnik),
- poklic frizerja,
- vzgojitelja in pomočnika vzgojitelja,
- poklic vojaka,
- poklicni gasilec,
- operater digitalnega tiska
- poklic policista,
- psiholog v Varstveno delovnem centru,
- poklic knjižničarja,
- poklic solinarja,
- turistično-muzejskega vodiča,

- ...

Doseganje ciljev – po končani aktivnosti Tržnica poklicev so učenci nedvomno bolje vedeli, kako bo potekala njihova nadaljnja karierna pot. Učenci so vidno bolj spoznali svoje lastnosti in zmožnosti za opravljanje določenega poklica, spoznali so svoje potenciale in jih usmeriti v pravi izbor poklicnega napredovanja. Veliko učencev ob vstopu v deveti razred še ni imelo opredeljenih poklicnih želja oz. niso bili prepričani v pravi izbor. S ponujenimi možnostmi ogledov poklicev, pa smo zaznali, da je učencem izbira olajšana oz. potrjena.

AKTIVNOST 4: Spoznajmo zaledje slovenske Istre

Aktivnost je bila namenjena nadarjenim učencem (od 6. do 9. razreda), ki jih je zanimalo raziskovanje naravne in kulturne dediščine zaledja Slovenske Istre, ter njene preteklosti. V letu 2017 smo se posvetili predvsem spoznavanju istrske kulinarike ter pripravi istrskih tradicionalnih jedi na sodoben način. Veseli smo bili predvsem udeležbe učencev priseljencev, ki so s ponujeno aktivnostjo podrobneje spoznali okolje v katero so se preselili. Ob koncu leta smo skupaj z učenci iz dejavnosti *Slovenski jezik skozi igro* izvedli enodnevno ekskurzijo v zaledje slovenske Istre, pri organizaciji katere so sodelovali tudi učitelji naše šole. Obiskali smo manjšo istrsko vasico Kastelec, se po gozdu sprehodili do Socerba, kjer smo iskali skrivni izhod iz gradu in si ogledali Sveto jamo. Nato smo se v vaški hiši v Kastelcu podkrepili s pravim istrskim kosilom (bobiči, štruklji), pot pa nas je vodila še do Hrastovelj, kjer smo pripravili voden ogled - Parka avtohtonih istrskih rastlin in živali. Učenci so tako prepoznavali in opisovali nekatere pokrajinske značilnosti Kraškega roba in Istre, prepoznavali kraške pojave, nekatere rastlinske in živalske vrste Kraškega roba in Istre. Spoznavali so kulturno ter stavbno dediščino istrskih vasi in življenjske navade v preteklosti.

Dejavnost smo ponovno obudili septembra 2018, ko smo obiskali Krajinski park Sečovelje. Predstavili so nam, kako so ljudje v starih časih živeli na ozemlju solin. Zajeli so več tematik od dela, do prehranjevanja, družin in bivališč. Učenci so se navdušili nad arhitekturo in njeno premišljeno in koristno gradnjo v starih časi, zato smo se odločili, da se bomo v letu 2018 posvetili istrski arhitekturi. S to tematiko smo nadaljevali tudi v letu 2019.

Nadaljnje izvajanje delavnice smo predvideli od januarja do junija 2020 (izborna tematika – ples, glasba in noše ali delo, dom, družina), vendar je zaradi epidemije covida 19 nismo izpeljali, saj so se pokazale večje potrebe na drugih področjih.

Cilji dejavnosti:

- izgrajevati, poglobljati in razširjati znanje o vsakdanjem življenju, delu in miselnosti ljudi v posameznih zgodovinskih obdobjih in vzrokih za njihovo spreminjanje,
- po svojih zmožnostih razvijati spretnosti uporabe zgodovinskih virov in informacij z uporabo informacijske tehnologije (IT);
- predstaviti svoje znanje na različne načine: ustno, pisno, grafično, ilustrativno, z IT;
- na primerih iz krajevne zgodovine presoјati pomen ohranjanja in varovanja kulturne dediščine ter razviti odgovoren odnos do okolja,
- učencem približati zgodovino kot vedo na sodoben in praktičen način,
- ...
-

Doseganje ciljev – cilji, ki smo si jih zadali pri aktivnosti Spoznavajmo zaledje slovenske Istre, so bili nedvomno doseženi. Samoiniciativnost učencev in želja po raziskovanju je bila že dovolj zgovoren pokazatelj, da smo delovali v pravo smer. Aktivna vloga učenca, ki jo velikokrat pri pouku, predvsem zaradi časovne omejitve, zanemarjamo, stopa v dotični aktivnosti v ospredje. Viden je bil bistveni napredek učencev v razumevanju zgodovine in zgodovinskih dogodkov, vrednotenju zgodovinskih virov, spoštovanju naravne in kulturne dediščine.

AKTIVNOST 5: Aktivne in ustvarjalne delavnice

V času poletnih počitnic smo za naše učence pripravili delavnice, ki so zajemale ustvarjalne, glasbene, likovne ter športne aktivnosti pri katerih so sodelovali tudi učitelji naše šole. Učenci so na zabaven in ustvarjalen način preživljali čas počitnic v katerem so si pridobili tudi

veliko uporabnega znanja. Razvijali so ročne in umske spretnosti. V času počitniških delavnic smo sodelovali z različnimi lokalnimi društvi in organizacijami. V šolskem letu 2020/21 se počitniške delavnice niso izvajale v okviru projekta Popestrimo šolo. V skladu z navodili NIJZ le teh namreč ni bilo moč zagotoviti.

Izvedeni so bili različni tematski dnevi:

- spoznavni dan,
- športni dan na ponjavah,
- dan eksperimentov,
- muzejski dan,
- veslaški dan,
- naravoslovni dan,
- biološki dan,
- pohodni dan,
- dan ročnih spretnosti,
- dan eksperimentov,
- glasbeni dan,
- vodni dan,
- športni dan,
- pravljичni dan
- ...

Cilji aktivnosti:

- spodbujati in razvijati občutke pripadnosti skupini,
- učenci se seznanjajo z naravno in kulturno dediščino ožjega in širšega okolja,
- učenci se seznanijo s koristnostjo rednega gibanja in športa ter njune vloge pri kakovostnem preživljanju prostega časa,
- učenci vzpostavljajo neposreden stik z naravo ter razvijajo ekološko pismenost,
- učenci razvijajo ustvarjalnost, iznajdljivost in samostojnost v umetnosti.

Doseganje ciljev – cilji so bili v vseh pogledih doseženi. Starši so uvideli trud učiteljev ter podprli kvalitetno in strokovno pripravljen počitniški program.

UDELEŽBA OTROK V AKTIVNOSTIH POŠ

Projekt smo zastavili tako, da smo preko različnih dejavnosti in aktivnosti zajeli nadarjene učence, učence z učnimi težavami, učence tujce ter vse učence, ki ne sodijo v eno izmed omenjenih skupin.

Na predmetni in razredni stopnji smo zajeli sorazmerni delež učencev, ki so se radi vključevali v ponujene aktivnosti. Največ jih je bilo vključenih v delavnico Slovenski jezik skozi igro ter Učenje učenja. Presenetil nas je zelo dober odziv devetošolcev na delavnico Tržnica poklicev. Iz leta v leto se je večalo število zainteresiranih učencev za aktivne poletne počitniške delavnice. Menimo, da je k temu pripomogel skrbno osnovan počitniški program. Najmanj zanimanja je bilo za delavnico Raziskujemo zaledje Slovenske Istre. Namenjena je bila nadarjenim učencem, ki pa so bili časovno že preobremenjeni in je bil zato udeležba nekoliko manjša.

Znotraj zadanih aktivnosti smo si prizadevali, da smo vanje vključevali vse učence naše šole. Organizirali smo lutkovno predstavo Polžek Samo za celotno prvo triado, v okviru evropskega dneva jezikov in mednarodnega dneva migrantov smo organizirali dejavnosti na ravni celotne šole, učenci priseljenci so aktivno sodelovali pri organizaciji in sodelovanju posebnih šolskih dni, izpeljali smo filmski dan za celotno predmetno stopnjo.

V projekt je bilo vključenih več kot 1059 učencev od predvidenih 900, kar se nam zdi zelo zadovoljivo.

VPETOST V OKOLJE

V projekt POŠ je bilo aktivno vključenih 20 različnih organizacij od predvidenih 15. Bilo bi jih še več, če ne bi prišlo do epidemije covida 19, ki je močno okrnil sodelovanje z lokalno skupnostjo.

Sodelovanje z organizacijami je potekalo tekoče, brez večjih izzivov. Organizacije, društva, javni zavodi, gospodarske družbe, lokalna podjetja, zasebniki v ožji in širši skupnosti so nam vedno z veseljem priskočili na pomoč in z nami sodelovali. Največ smo sodelovali z osebami, ki so bile aktivni tvorniki Tržnice poklicev ter Aktivnih in ustvarjalnih delavnic. Kot dobra praksa lahko izpostavimo to, da so učenci imeli direkten stik z osebami, ki so predstavljale poklice. Te osebe so za nas to delo opravile brez protiplaćila in so z nami pripravljene sodelovati še naprej. Sredstva, ki so bila v osnovi namenjena projektu, smo porabili za namene izvedbe dejavnosti Aktivne in ustvarjalne delavnice ter zaključne izlete v okviru dejavnosti Slovenski jezik skozi igro in Spoznavajmo zaledje Slovenske Istre, kar je bilo zelo dobrodošlo. S tem smo povečevali vpetost učencev v lokalno in širše družbeno okolje ter jim ponudili širši nabor popestritvenih dejavnosti. To je bilo dobrodošlo tudi za starše vključenih učencev, ker jim ni bilo potrebno plačati stroškov, ki so s tem v zvezi nastali pri izvedbi. Vključili so se lahko torej vsi učenci neglede na finančno zmožnost staršev.